

’Αντώνης τοῦ Γιάκουμου, νὰ τὰ ἔχῃ καλὰ παρμένα, ||¹⁰ ἔστοντας κ’ ἐπῆρεν τα ἀπὸ τὸ ίκάντος κ’ ἐπλέρωσεν τὰ χαράτζια τοῦ¹¹ ἀνωθεν Ἰακώβου. “Ετζι ἐποφάσισεν καὶ θέλει ἀπογράψει καὶ ὑπο||¹²κάτωθεν—

||¹³ ’Εγὼ Τζωρτζῆς Φράνκος Καπετάνιος τῆς Μυκόνου βεβαιώνω τὰ ἀνωθεν—

||¹⁴ Παπᾶς Γεώργης Σκορδ(ί)ης κανζηλλιέρης Μυκόνου ἔγραψα.

¹⁻³ γιάκούμος τάνκάριστος||⁶ μίκωνου||¹¹ ιάκωβου||¹³ Εγδο τζόρτζῆς Φράνκος Καπετάνιος τῆς μυκόνου βεβεόνο τα ανοθεν||¹⁴ παπα γεώργις σκορδιλισ κανζηλλιέρης μυκόνου ἔγραψα,

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Ὁ ἐνάγων δφειλέτης διεκδικεῖ παρὰ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ ἐναγομένου πράγματά του, ἐκπλειστηριασθέντα ἐν ἀπουσίᾳ του, ἐπισπεύσει τῆς Κοινότητος, διὰ τὴν πληρωμὴν δφειλομένων φόρων. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ἀπορρίπτεται ἡ ἀγωγή, καθόσον ὁ ἐναγόμενος καλῶς ἐγένετο κύριος τῶν διεκδικουμένων διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ, πληρώσας ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοὺς καθυστερουμένους φόρους τοῦ ἐνάγοντος δφειλέτου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. 3, 8. γέροντες =οἱ Ἐπίτροποι τῆς νήσου (βλ. ὑπὸ τὴν ἀμέσως ἀνωτέρω ἀπόφασιν).

4. χαράτσια =λέξ. τουρκική. Εἰς Μύκονον ἐλέγετο οὕτως ὁ φόρος γενικῶς, εἰδικώτερον δὲ ὁ ἔγγειος φόρος.

5. ρεττούρη =ἐκ τοῦ Ιταλ. rettore, διοικητής. Πρβλ. G. BOERIO, Dizionario del dialetto Veneziano (Venezia, 1829), ἐν λέξει.

6. γοβέρνον =ἐκ τοῦ Ιταλ. governo, διοίκησις.

10. ίκάντος =ἐκ τοῦ Ιταλ. incanto, πλειστηριασμός.

4

Κῶδιξ M. 136. Πρωτότυπον. Ἀπόφασις τοῦ Βενετοῦ Καπετάνιου Μυκόνου δικάζοντος μετὰ τῶν Ἐπιτρόπων τῆς νήσου τῆς 20 Φεβρουαρίου 1657.

Διάδικοι. Μαργαρίτα χήρα Μάρκου, θυγάτηρ παπᾶ Νικόλα Βεντούρη — Ζαννῆς Ταρόδος.

Διεκδίκησις ἀκινήτου.

Κόμπια. 1657 Φλεβαρίου 20

||² + Ἐστοντας καὶ νὰ ἥθελεν ἀνεφανιστῆν ἡ κερὰ Μαργαρίτα τοῦ ποτὲ Μάρκου τοῦ παπᾶ||³ Νικόλα Βεντούρη ἡ θυγατέρα ἔμπροστε στὸν ἀφέντη, τὸν καπετάν Ζωρτζῆν τὸν Φρά〈ν〉κον||⁴ καμωμένον ἀπὸ τὸν ὑψηλότατον ἀφέντη γγιενεράλεν τῆς Κρήτης καὶ ἀπεσταλμένον ἀ||⁵πὸ τὸν ἐκλαπρότατον ἀφέντη ρεττούρη Τήνου διὰ γοβέρνον τῆς Μύκονος, ἀκόμη καὶ εἰς τοῖς Ἐπιτρό||⁶ποις Μυκόνου, στὸν παπᾶ κὺρ Γεώργην Πανσέβαστον καὶ κύρ Πέρρον Πετρῆν, ἐγκαλῶντας τὸν ||⁷Ζαννῆν Ταρόδον ἀπάνω σ' ἔναν

κομμάτιν πρᾶμα στοῖς ἀγίοις Ἀποστόλοις, τὸ ὅποιο εἰ¹⁸χεν θέλεν ἀγοράσει ὁ Ζαννῆς ἀπὸ τὸν πατέραν τῆς Μαργαρίτας. Καὶ ἔστοντας καὶ ὁ Ζαννῆς¹⁹ νὰ μὴν ἔχῃ στρουμέντο, ἐθέλησεν ἡ Μαργαρίτα τὴν σήμερον καὶ λέγει πώς ὁ Ζαννῆς δὲν²⁰ τόχει ἀγορὰ ἀπὸ τοῦ χυροῦ τῆς, μὰ ἔχει το πακτώσει. "Ἐτζι ἐκράξασι τὸν Ζαννῆν νὰ φέρῃ²¹ τὸ στρουμέντο, καὶ δὲν εἶχε μήτε στρουμέντο μηδὲ στιμαριστᾶδες. Καὶ ἀποφασίζουσιν²² ἀφέντες μὲ τοῖς ἐπιτρόποις, πώς τὸ πρᾶμα νὰ εἴναι τῆς Μαργαρίτας, μὲ τοῦτο νὰ²³ δώσῃ τοῦ Ζαννῆ γρόσα 22, ἥγου εἴκοσι δύο, ὃποὺ μαρτυρᾷ ὁ ἡγούμενος πώς ἦδω²⁴σεν ὁ Ζαννῆς τοῦ Μάρκου τοῦ χυροῦ τῆς Μαργαρίτας. Ἀκόμη νὰ τοῦ πλερώσῃ τοῦ Ζαννῆ καὶ²⁵ τοῖς κόποις, ποὺ ἔχει καμωμένους μέσ' τὸ ἴδιον πρᾶμα, καὶ νὰ τὸν πλερώσῃ καὶ τὰ²⁶ δοκάρια, ποὺ λέγει ὁ Ζαννῆς πώς ἤβαλε στὸ σπίτιν, καὶ εἴ τι ἄλλον δείξει πώς ἔχει μέσ' τὸ ἵ²⁷διον πρᾶμα. "Ἐτζι ἐποφασίσασιν (καὶ) θέλουσιν ἀπογράψει καὶ ὑποκάτωθεν.

¹⁸ Εγὼ Τζωρντζῆς Φράνκος Καπετάνιος Μυκόνου —

¹⁹ Παπᾶ Γιώρη Πασέβαστος κ' ἐπίτροπο βεβαιώνω τ' ἀνωθε —

²⁰ Πέρρο Πετρῆς καὶ ἐπίτροπος βεβαιώνω τ' ἀνωθεν

²¹ Παπᾶ Γεώργη Σκορδ(ί)λης κανζηλλιέρης Μυκόνου ἔγραψα.

³ βέντουρή²⁵ πανσεβάστον²⁷ τάροδον²⁸ Εγὼ τζόρτζῆς φράνκος Καπετανίος μίκονου²⁹ παπαγιορι πασεβαστοσ κεπιτροπο βεβεονο τανοθε³⁰ περο πετρις (καὶ) επιτρόπος βεβεόνο τανοθεν³¹ παπαγεώργι σκορδιλισ κάνζηλιερις μικώνου εγραψα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Ἡ ἐνάγουσα διεκδικεῖ παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐν ἀκίνητον, τὸ δποῖον ἰσχυρίζεται αὗτη ὅτι εἶχε λάβει ὁ ἐναγόμενος παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς εἰς πάκτωσιν. Οὗτος, ἀντιθέτως, προέβαλεν ὅτι τὸ εἶχεν ἐξ ἀγορᾶς. Παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἐζητήθη, ὅπως ὁ ἐναγόμενος προσκομίσῃ τὸ ἔγγραφον τῆς πωλήσεως ἢ προσαγάγῃ μάρτυρας, τὸνς χρησιμεύσαντας κατὰ τὴν πώλησιν ὡς ἐκτιμητὰς τῆς ἀξίας τοῦ διεκδικουμένου. Οὐδέτερον ὅμως τούτων ἡδυνήθη νὰ προσκομίσῃ ὁ ἐναγόμενος καὶ ἐγένετο δεκτὴ ἢ ἀγωγή. Ὑπεχρεώθη ὅμως ἢ ἐνάγουσα διὰ τῆς ἀποφάσεως νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἐναγόμενον γρόσια 22, ἄτυρα ἀπεδείχθη διὰ μαρτύρων, ὅτι ἦσαν τὸ ποσὸν τοῦ δανείου, ἔτι δὲ νὰ πληρώσῃ καὶ τὴν ἀξίαν τῶν δαπανῶν βελτιώσεως, αἵτινες ἥθελον ἀποδειχθῆ ὅτι ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Περὶ τῆς συμβάσεως τῆς πακτώσεως ὅρα τὰ ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀρ. 2 ἀπόφασιν σημειούμενα.

4. Ὡς γγιενεράλε ἐννοεῖ τὸν Βενετὸν Capitano Generale da Mar.

10. κυρὸς = πατήρ.

11. στιμαριστᾶδες, οἱ ἄλλως καλούμενοι ἀποκοπταὶ ἢ ἀποκοπιᾶδες, ἦσαν εὖ-

πόληπτα πρόσωπα ἔμπειρα περὶ τὴν ἀξίαν τῶν κτημάτων, ἅτινα προτεκαλοῦντο, ἵνα ὡς ἐκτιμηταὶ ἀποφαίνωνται περὶ τῆς ἀξίας τούτων ἢ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν κλπ., ἢ δὲ ἐκτίμησίς των ἐκαλεῖτο ἀποκοπή. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ συνάψεως συμβάσεως ἀγοραπωλησίας, ἥδύναντο νὰ δρισθοῦν ἀποκοπταὶ ὑπὸ τῶν συμβληθησούμενων πρὸς καθορισμὸν τοῦ εὐλόγου καὶ δικαίου τιμήματος τοῦ πωληθησομένου, ὅπότε ἔχομεν ἵδιον εἶδος πωλήσεως, δνομαζόμενον πώλησις κατ' ἀποκοπήν. Αὕτη ἡτο συνήθης καὶ εἰς ἄλλας νήσους τῶν Κυκλαδῶν (βλ. I. ΒΙΣΒΙΖΗ, Ναξιακὰ νοταριακὰ ἔγγραφα, ἐνθ' ἀν., 224). Ἐπὶ τῆς τοιαύτης πωλήσεως δὲν ἔχώρει διάρρηξις λόγῳ ὑπερόγκου βλάβης, οὕτε ἥδύνατο ν' ἀμφισβητηθῆναι ὑπὸ τρίτων ἔχόντων συμφέρον τὸ ἀληθὲς τοῦ τιμήματος.

5

Κῶδις M. 137. Ἀντίγραφον. Ἀπόφασις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σίφνου καὶ Μυκόνου τῆς 24 Ἰουνίου 1662.

Διάδικοι. Οἱ ἔγγονοι τοῦ ποτὲ Γερασίμου Φαμελίτη.

*Ἀκύρωσις διαθηκῶν. Κληρονομικὴ διαδοχὴ μοναχοῦ.

Κόπια. Εἰς δόξα X(ριστο)ῦ, ἀμήν. 1662 Ἰουνίου 24. Σεντέντζια πρεζεντάδα ||² εἰς τούτην τὴν κατζηλλαρίαν κατὰ τὴν συνήθεια Μυκόνου.

||³ + "Ἐχοντας διαφορὰ {ρα} ἀνάμεσόν τους τοῦ ποτὲ Γερασίμου Φαμελίτη τὰ ἔγκονια ||⁴ ἀπάνω εἰς δύο διαθῆκες, ὅποι ἐβρευθῆκασι καμωμένες, ἢ μία καμωμένη ὑπὸ ||⁵ χειρὸς τοῦ ποτὲ Γεώργη Λιμνίου καὶ πρώην {τοῦ πρώην} καντζηλλιέρη Μυκόνου, ὃντος ||⁶ ἀκόμη τοῦ ἀνωθεν Γερασίμου κοσμικοῦ, καὶ ἡ ἄλλη καμωμένη ὑπὸ χειρὸς τοῦ παπᾶ ||⁷ κùρ Γεώργη Σκορδίλη καντζηλλιέρη Μυκόνου, τὴν ὅποιαν τὴν ἥκαμεν εἰς τὸν θάνατόν του ||⁸ καλόγερος. "Ετζι διὰ νὰ λείψουσι πᾶσα σκάνδαλον ἀπὸ ἀνάμεσόν τους, ἔκοντεν ||⁹ ταριστήκασιν καὶ δύο μέρη καὶ ἐνεφανιστήκασι ἔνμπροστεν εἰς τὸν παν ||¹⁰ ιερώτατον ἀφέντη ἀρχιεπίσκοπον Σίφνου καὶ Μυκόνου κύριον Ἀθηνά ||¹¹ σιον εὑρισκομένου εἰς τὸ νησί μας. Ἡ ὅποια ἀνωθεν ἀρχιερωσύνη βλέποντας ||¹² τὲς {ς} διαθῆκες καὶ γροικῶντας τῆς μιᾶς μερίδος καὶ τῆς ἄλλης {ς} τὰ δικαιώματα. ||¹³ ὅποῖος βλέποντας τὲς διαθῆκες, ἔστοντας καὶ ν' ἀφίνη ἢ πρώτη διαθήκη ||¹⁴ πὼς εἶχεν μίαν ἀράδα γράμματα ἀπὸ ἄλλου γραμματικοῦ, ἀποφασίζει ||¹⁵ νὰ εἴναι ἀκερη καὶ χαλασμένη καὶ νὰ μηνδὲν ἀξίζει τίποτις. 'Ακόμα θεωρῶντας ||¹⁶ καὶ τὴν ὕστερη πὼς ἥτον καλόγερος, ὅταν τὴν ἥκαμεν, λέγει νὰ εἴναι καὶ ἐκείνη ||¹⁷ ἀκερη. Διὰ τοῦτο, τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος, κράζει, κρίνει καὶ ἀποφασίζει ||¹⁸ οἵτι τὴν ἐκκλησίαν μὲ δλα τῆς τὰ δικαιώματα νὰ εἴναι τῶν δύο παιδίων του, τῆς Μα ||¹⁹ ρίας ἢ ἐμισή καὶ τοῦ Λαρέντζου ἡ ἄλλη ἐμισή ἀκόμα καὶ ὅτι πράματα εἶχεν ὁ ||²⁰ Κωσταντῆς ἔστοντας καὶ νὰ ἀποθάνῃ ἀκλερος, νὰ τὰ μεράζουν καὶ ἐκείνα ||²¹ εἰς τὴν μέση, ὡσὰν καὶ

